

РЕСПУБЛИКА ТАТАРСТАН

СОВЕТ

**Салманского сельского
поселения Алькеевского
муниципального района**

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ

Әлки муниципаль районы

**Салман авыл җирлеге
СОВЕТЫ**

Адрес: 422874, Республика
Татарстан, Алькеевский район, с.
Салманы, ул. Молодёжная, д.12.
тел: 8 (84346) 72-2-38

Адресы: 422874, Татарстан Республикасы,
Әлки районы, Салман авылы, Яшьләр ур.,
12.
тел.: 8 (84346) 72-2-38

РЕШЕНИЕ

Салман авылы

КАРАР

2022 елның 11 апреленән

29№

Татарстан Республикасы Әлки
муниципаль районының Салман авыл
җирлеге территориясендә Россия
Федерациясе дәүләт урман фонды һәм
физик һәм юридик затларның шәхси
милкендәге җирләргә керми торган
яшел үсентеләр кисү тәртибе
турындагы нигезләмәне раслау
хакында

Россия Федерациясе Урман кодексы, 2003 елның 6 октябрэндәге «Россия Федерациясендә җирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 131-ФЗ номерлы Россия Федерациясе Федераль законы, 2002 елның 10 гыйнварындагы «Әйләнә-тирә мохитне саклау турында» 7-ФЗ номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районының Салман авыл җирлеге Уставы нигезендә Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районының Салман авыл җирлеге Советы **КАРАР** ИТТЕ:

1. Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районының Салман авыл җирлеге территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды һәм физик һәм юридик затларның шәхси милкендәге җирләргә керми торган яшел үсентеләр кисү тәртибе турындагы нигезләмәне кушымта нигезендә расларга.

2. Үз көчен югалткан дип танырга:

Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районының Салман авыл җирлеге Советының 2021 елның 04 мартындагы «Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районының Салман авыл җирлеге территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды һәм физик һәм юридик затларның шәхси

милкендәге жирләргә керми торган яшел үсентеләр кисү тәртибе турындагы нигезләмәне раслау хакында» 2 номерлы карарын;

Татарстан Республикасы Өлки муниципаль районының Салман авыл жирлеге Советының 2021 елның 7 июндәге «Татарстан Республикасы Өлки муниципаль районының Салман авыл жирлеге Советының 2021 елның 04 мартындагы «Татарстан Республикасы Өлки муниципаль районының Салман авыл жирлеге территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды һәм физик һәм юридик затларның шәхси милкендәге жирләргә керми торган яшел үсентеләр кисү тәртибе турындагы нигезләмәне раслау хакында» 6 номерлы карарына үзгәрешләр керү турында» 2 номерлы карарын.

3. Өлеге карарны "Татарстан Республикасының хокукый мәгълүматның рәсми порталы" нда <http://pravo.tatarstan.ru> веб-адрес буенча өлеге карарны бастырып чыгарырга, Өлки муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырырга.

Өлки муниципаль районы
Салман авыл жирлеге
Советы Рәисе:

Л.Ф.Гайфуллина

Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районының Салман авыл җирлеге территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды һәм физик һәм юридик затларның шәхси милкендәге җирләргә керми торган яшел үсентеләр кисү тәртибе турында НИГЕЗЛӘМӘ

Өлеге Нигезләмә Россия Федерациясе Конституциясе, Россия Федерациясе Граждан кодексының 15 ст., Россия Федерациясе Урман кодексының 61, 68, 77 ст., 2002 елның 10 гыйнварындагы “Әйләнә-тирә мохитне саклау турында” 7-ФЗ номерлы Федераль закон, Салман авыл җирлеге Уставы нигезендә халыкның экологик иминлеген тәэмин итү максатларында эшләнде һәм Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районының Салман авыл җирлеге территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды һәм физик һәм юридик затларның шәхси милкендәге җирләргә керми торган яшел үсентеләр кисү тәртибен (алга таба - авыл җирлеге) билгели.

1. Төп төшенчәләр

Өлеге Нигезләмәдә түбәндәге төп төшенчәләр кулланыла:

яшел утыртмалар - табигый һәм ясалма үсеп чыккан агач, куак һәм үлән үсемлекләре (паркларны, скверларны, бакчаларны, газоннарны, чәчәклекләрне, шулай ук аерым торучы агачларны һәм куакларны да кертеп);

табигать территорияләре - бердәм географик (климат) шартларында формалашкан җирлек, туфрак, үсемлекләр рельефының билгеле бер типларын берләштерүче, хужалык эшчәнлегенә кагылгысыз яисә аз кагылган территорияләр;

яшелләнделгән, ясалма булдырылган яшелләнделү объектлары (авыл хужалыгы билгеләнешендәге җирләрдән тыш), төрле функциональ билгеләнештәге җирләрнең аз булдырылган участкалары, алар чикләрендә өслекнең 50 проценттан да ким булмаган өлешен үсемлекләр капламы биләп тора;

урман территорияләре- табигый барлыкка килгән урман үсемлекләре белән капланган төрле функциональ билгеләнештәге табигый территория участкалары;

Агач- үсентеләрдән тыш 1,3 м биеклектә, 5 см диаметрдан да ким булмаган үсемлек;

куак - туфрак өслегендә тармакланган күпьяллык күптармаклы (агачтан аермалы буларак) үсемлек;

үлән капламы - газон, табигый үлән капламы;

ешлык - нинди дә булса урында куе үсә торган үсемлекләр, куаклар;

яшел массив - бердәм каплам ясаучы карт (15 яшьтән өлкәнрәк) кимендә 50 төп агач үсә торган территория участогы.

Яшел үсентеләргә зыян китерү - аларның үсешен туктату, шул исәптән ботакларга, тамыр системасына механик зыян китерү, тамырның бөтенлеген, тере туфрак катламын

бозу, яшел үсентеләрне яисә тамыр зонасындагы туфракны зарарлы матдәләр белән пычрату, ут төртү яки башка йогынты ясау;

Яшел үсентеләрне юк итү (югалту) - яшел үсентеләрнең үсешен туктатуга китерә торган кисү яки башка зыян китерү.

Компенсацион яшелләндерү - юк ителгән яки 2 коэффициент зарарланган яшел утыртмаларны яңадан утырту.

2. Яшел үсентеләрне саклауның төп принциплары

Авыл җирлеге территориясендә үсә торган яшел үсентеләр саклагыч, рекреацион, эстетик функцияләр башкара һәм саклануырга тиеш.

2.1. Авыл җирлеге территориясендә (авыл хужалыгы билгеләнешендәге җирләрдән тыш) урнашкан барлык яшел үсентеләр (агачлар, куаклар) саклануырга тиеш.

2.2. Авыл җирлеге территориясендә яшел үсентеләрнең саклануынын һәм үсешен тәэмин итү буенча бурычлар оешмаларга эшчәнлек төрләрән гамәлгә ашыру өчен бирелгән кишәрлекләрдә - әлеге оешмалар җитәкчеләренә йөкләнә;

2.3. Яшел утыртмалар урнашкан җир кишәрлекләренә милекчеләре, файдаланучылары һәм арендаторлары яшел утыртмаларның саклануынын, яшел утыртмаларны тиешенчә карауны тәэмин итәргә тиеш.

2.4. Авыл җирлеге территориясендә хужалык, шәһәр төзелеше һәм башка эшчәнлек Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнары һәм әлеге Нигезләмә белән билгеләнгән яшел үсентеләрне саклау таләпләрен үтәп башкарыла.

2.5. Җир кишәрлеген сайлау акты, төзелеш, хужалык һәм башка эшчәнлекне оештыруга проект алды һәм проект документациясендә яшел утыртмаларның торышы турында тулы һәм дөрөс белешмәләр һәм проектлана торган объектның яшел утыртмаларга йогынтысын тулысынча бәяләү булуырга тиеш.

2.6. Яшелләндерелгән территорияләрдән һәм яшел массивлардан яшел үсентеләрнең тереклек эшчәнлеген тәэмин итүгә туры килми торган файдалану рөхсәт ителми.

3. Яшел утыртмаларны (агачларны, куакларны) кисү тәртибе

3.1. Авыл җирлеге территориясендә яшел үсентеләрне рөхсәтсез кисү тыела.

3.2. Авыл җирлеге территориясендә агач һәм куакларны кисү рөхсәт нигезендә башкарыла. Кисүгә рөхсәт авыл җирлеге башкарма комитеты җитәкчесе күрсәтмәсе рәвешендә рәсмиләштерелә.

Рөхсәт бирү тәртибе авыл җирлеге башкарма комитеты карары белән расланган агач һәм куакларны кисүгә, кронировкалауга яисә утыртуга рөхсәт бирү буенча муниципаль хезмәт күрсәтүнең административ регламенты белән билгеләнә.

3.3. Рөхсәт бирү мөрәҗәгать итүченә Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларына салымнар, җыемнар һәм башка түләүләр буенча бурычы булмаган очракта (авария хәлләренә бәйле очраклардан тыш) гамәлгә ашырыла.

3.4. Авыл жирлеге башкарма комитеты хат - гариза керегәннән соң мөрәжәгать итүгә әлеге эш төрөн үткәругә рәхсәте булган махсуслаштырылган оешмага түбәндәгеләрне алу өчен мөрәжәгать итәргә киңәш итә:

3.4.1. яшел утыртмаларның исәп-хисап исемлеге;

3.4.2. агач-куак үсентеләренең санын, төрөн, категориясен билгеләү максатыннан төзелә торган яшел утыртмаларны табиғый техник тикшерү акты;

киселгән агач өчен бәянең (түләүнең) бәясен исәпләп чыгару. Киселгән агач өчен түләү Россия Федерациясә Хөкүмәтенең 2007 елның 22 маендагы 310 номерлы карары белән расланган ставкалар нигезендә аерым исәпләнә.

Югарыда күрсәтелгән эшләр мөрәжәгать итүче акчасы хисабына башкарыла.

Рәхсәт итү вакыты - 90 көн.

3.5. Эшләрне башкаруга рәхсәт алган очракта, мөрәжәгать итүче әлеге Нигезләмә нигезендә яшел үсентеләр кискән өчен түләүләрне кертергә һәм компенсацион яшелләндерү тәртибен раслаучы документларны тапшырырга тиеш.

3.6. Агач һәм куакларны кискән өчен түләү мөрәжәгать итүче тарафыннан авыл жирлеге бюджетына күчерелә.

3.7. Яшел утыртмаларны кисү эшләре билгеләнгән нормалар һәм кагыйдәләр нигезендә мөрәжәгать итүче акчалары исәбеннән башкарыла. Агач кисү бары тик аттестацияләнгән белгечләргә генә рәхсәт ителә.

3.8. Киселгән яшел үсентеләрне һәм киселгән калдыкларны кисү, төяү, төяү һәм чыгару эшләре мөрәжәгать итүче хисабына башланган көннән өч көн эчендә башкарыла. Киселгән яшел үсентеләрне һәм киселгән калдыкларны эш урынында саклау тыела.

3.9. Территориянең кисү урынында газон, яшел үсентеләр зарарланган очракта, үз компетенцияләре чикләрендә территория хужасы һәм контроль органнары белән килешкән эшне башкаручы, зыян килгән вакыттан ярты елдан да соңга калмыйча, аларны мәжбүри рәвештә торгызу эшләрен башкара.

3.10. Кискән өчен түләмичә агач һәм куакларны кисү авыл жирлегенең башкарма комитеты тарафыннан түбәндәге очракларда рәхсәт ителергә мөмкин:

3.10.1. яшел үсентеләрне тәрбияләү, санитар кисүләр һәм реконструкцияләү буенча кисүләр үткәру;

3.10.2 авария хәлендәге һәм башка гадәттән тыш хәлләрне бетерү, шул исәптән жир асты коммуникацияләрен һәм капитал инженерлык корылмаларын ремонтлау;

3.10.3. Дәүләт санэпидемнадзор бәяләмәсе булса, торак һәм ижтимагый биналарда яктылыкны каплай торган агач һәм куакларны кисү;

3.10.4. авария хәлендәге (аву куркынычы тудыручы, коры-сары) агач һәм куакларны кисү.

3.11. Югарыда күрсәтелгән очракларда яшел үсентеләр кисүне гамәлгә ашыручы мөрәжәгать итүгә авыл жирлеге башкарма комитеты белән килештерелгән урыннарда компенсациялә яшелләндерүне үткәрергә кирәк.

3.12. Авария, коры-сары һәм куркыныч тудыручы яшел үсентеләр комиссия тикшерүе нигезендә киселә.

3.13. Яшел үсентеләрне санкциясез кисү яки юк итү дип таныла:

3.13.1. агачлар һәм куаклар рәхсәтсез кисү, рәхсәт буенча, ләкин рәхсәттә күрсәтелгән кишәрлектә, санда һәм токымны кисмәү;

- 3.13.2. ут төртү яки ут белән саксыз эш итү нәтижәсендә агач һәм куакларны юк итү яки зыян китерү;
- 3.13.3. кәүсәне божралау яки уемлау;
- 3.13.4. үсә торган агач һәм куакларның үсеш туктатылганчыга кадәр зарарлануы;
- 3.13.5. агач һәм куакларның агым су, химик матдәләр, калдыклар һәм башкалар белән зарарлануы;
- 3.13.6. корыган агачларны рөхсәтсез кисү;
- 3.13.7. үсүче агач һәм куакларның башка зарарланулары.

4. Компенсацион яшелләндерү

4.1. Компенсацион яшелләндерү рөхсәт ителгән агач кисү, законсыз рәвештә яшел үсентеләрне зарарлау яки юк итү очракларында гамәлгә ашырыла. Компенсацион яшелләндерү агачлар, куаклар һәм газоннар утырту өчен туры килә торган вакытта, әмма яшел үсентеләрне зарарлау яки юк итү факты ачыкланганнан соң бер елдан да соңга калмыйча башкарыла.

4.2. Компенсацион яшелләндерү мәнфәгатьләрендә яки хокукка каршы гамәлләре нәтижәсендә яшел үсентеләрне зарарлау яки юк итү булган гражданныр яисә юридик затлар акчалары исәбеннән башкарыла.

4.3. Әлеге Нигезләмә нигезендә яшел утыртмаларга китерелгән зыян натураль формада, компенсацион яшелләндерү белән капланырга тиеш: 2 коэффицент белән юкка чыгарылган урынына яшел утыртмаларны утырту.

5. Шәһәр төзелеше эшчәнлеген башкарганда яшел утыртмаларны саклау

5.1. Авыл жирлегендә шәһәр төзелеше эшчәнлеген гамәлгә ашыру яшел үсентеләрне саклау таләпләрен үтәү белән алып барыла.

5.2. Яшелләндерелгән территорияләр, шул исәптән яшел массивлар, шулай ук яшелләндерелгән территорияләрне үстерү өчен билгеләнгән жир кишәрлекләре аларның максатчан билгеләнешенә бәйле булмаган төзелештә кулланылырга тиеш түгел.

5.3. Яшел үсентеләр биләгән жир кишәрлекләрендә төзелешне оештырганда, проект документларында киселергә тиешле яшел үсентеләрне бәяләү булырга тиеш. Бу очракларда зыянны каплау әлеге Нигезләмәнең 2 һәм 3 бүлекләрендә билгеләнгән тәртиптә агач киселгән өчен түләүне алдан кертү һәм компенсация яшелләндерү юлы белән гамәлгә ашырыла.

6. Эшмәкәрлек эшчәнлеген тормышка ашырганда яшел үсентеләрне саклау.

6.1. Авыл жирлеге Башкарма комитеты рөхсәтеннән башка яшелләндерелгән территорияләрдә һәм яшел массивларда сәүдә һәм башка эшмәкәрлек эшчәнлеген алып бару, палаткалар һәм башка корымалар урнаштыру тыела.

6.2. Яшелләндерелгән территорияләрдә һәм яшел массивларда эшмәкәрлек эшчәнлеген гамәлгә ашырганда шартлау куркынычы, янғын куркынычы булган һәм агулы

матдэләрне файдалану, территорияне пычрату һәм чүпләү, яшел утыртмаларның зарарлануына яки юкка чыгуына китерергә сәләтле башка эшләр тыела.

7. Административ җаваплылык.

7.1. Өлеге Нигезләмәне үтәмәүдә гаепле затлар Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә җаваплы.